

Q&A Sixhaven en omgeving

24 januari 2017 Projectgroep Sixhaven Gemeente Amsterdam

1. Status plannen
2. Planning besluiten
3. Inspraak
4. Tijdelijk gebruik
5. Uitvoering
6. Cultuurhistorische waarden
7. Landschappelijke waarden
8. Tolhuistuin
9. Laanweg
10. Sixhaven
11. IJplein
12. Brug Noord-Hollands Kanaal
13. Metrostation Sixhaven

1. Status plannen

De **concept-Gebiedsuitwerking Koers 2025 - Stad om het IJ** is een studierapport in het kader van Koers 2025, de ontwikkelstrategie van Amsterdam voor de periode 2016-2025.

Bestudeerd is welke ontwikkelingen rond de Sixhaven en het Noord-Hollands Kanaal mogelijk zijn. Het studierapport is een achtergronddocument bij de concept-Principenota en wordt ter kennisneming aangeboden aan de gemeenteraad.

De **concept-Principenota Sixhaven en omgeving** is een document, dat in Amsterdam gemaakt wordt in de allereerste fase van planvorming voor projecten voor nieuwe infrastructuur en gebiedsontwikkeling.

Op basis van een Principenota nemen B&W een *Principebesluit*. Daarin wordt bepaald wat de opgave is; of en zo ja welke projecten starten; wat de projectgrenzen zijn, wat het globale programma en de planning is en hoe projecten georganiseerd zijn.

De documenten, die nu voorliggen, zijn *concept-documenten*. Zij worden nog voorgelegd voor advies aan de Bestuurscommissie Amsterdam-Noord. Op basis van het advies worden de documenten zo nodig aangepast en vindt besluitvorming plaats door B&W. Het Principebesluit en de achtergronddocumenten worden ter kennisneming aangeboden aan de gemeenteraad.

Daarna start de daadwerkelijke planvorming.

2. Planning Principebesluit

Het advies over de concept-Principenota Sixhaven e.o. van het Algemeen Bestuur (AB) van de Bestuurscommissie Amsterdam-Noord wordt behandeld op 31 januari 2018.

B&W zullen het Principebesluit Sixhaven e.o. in de loop van februari 2018 nemen.

Onderdeel van de besluitvorming in B&W is de beantwoording van een in juli 2017 door de gemeenteraad aangenomen motie, waarin B&W uitgenodigd werd een integrale visie voor het gebied rond metrostation Sixhaven op te stellen.

3. Inspraak

In deze allereerste fase van planvorming wordt **geen formele inspraakprocedure** doorlopen (met ter visielegging van door B&W vrijgegeven stukken, een vastgestelde reactietermijn en een Nota van Beantwoording op ingezonden inspraakreacties). Dat gebeurt in de volgende fasen van planvorming als de plannen een stap verder en meer uitgekristalliseerd zijn.

Wel biedt de Bestuurscommissie Amsterdam-Noord de mogelijkheid aan burgers en instellingen voor inspraak.

Bewoners zijn van harte welkom om in te spreken op de plannen, bij de behandeling van het onderwerp bij het Algemeen Bestuur van de Bestuurscommissie Amsterdam op 31 januari 2018.

Eén week van tevoren, dus op 24 januari, zullen naar verwachting de stukken worden gepubliceerd voor die vergadering, inclusief de definitieve agenda met een tijdschema wanneer/ hoe laat punten aan de orde komen. Gestreefd wordt om onderwerpen met naar verwachting (veel) insprekers het eerste op de avond te behandelen.

De publicatie verloopt via <https://noord.raadsinformatie.nl/>

Bewoners kunnen zich daar ook aanmelden voor inspraak tot uiterlijk 24 uur voorafgaand aan de vergadering, dus 19.30 op dinsdag 30 januari. Aanmelding verloopt via het email adres bestuursondersteuning.sdn@amsterdam.nl

4. Tijdelijk gebruik

De Noord/Zuidlijn gaat in 2018 rijden. De werkterreinen bij de Sixhaven worden dan ook gefaseerd schoon gemaakt en overgedragen aan de stad. De hekken rond het eerste deel zijn al in het voorjaar van 2017 verwijderd. Daar staat nu het 'kerstbomenbos'.

De overige terreinen komen stap voor stap beschikbaar; uiterlijk in het 2de kwartaal van 2018. Mogelijk blijft een deel van de terreinen in gebruik voor opslag en parkeren. Werkzaamheden in opdracht van de gemeente hebben prioriteit boven het tijdelijk verhuren van (openbare) ruimte aan derden, met andere woorden: de tijdelijke grondhuurcontracten zijn volgend.

In de komende jaren is ook ruimte beschikbaar voor tijdelijke kleinschalige initiatieven en voor evenementen zoals de Urban Sports Week, de Amsterdam Biënnale en het Amsterdam Light Festival.

De gemeente zal de komende maanden benutten om inzicht te krijgen in de kansen voor tijdelijke initiatieven. Daartoe wordt een aantal vraagstukken verder uitgewerkt zodat er o.a. duidelijkheid ontstaat over de inrichting en gebruik van de (openbare) ruimte, de tijdelijk te verhuren terreinen, contractduur en selectievoorwaarden.

De gemeente zal medio 2018 via haar website of een publicatie initiatiefnemers uitdagen om met voorstellen te komen. De reeds aangedragen ideeën en voorstellen van initiatiefnemers voor tijdelijk gebruik van de openbare ruimte zal de gemeente meenemen in haar afweging voor een tijdelijk grondhuurcontract.

5. Uitvoering

De uitvoering van plannen zal in totaal mogelijk 10-15 jaar in beslag nemen. Op dit moment wordt gewerkt aan een voorlopige, nieuwe buslus op de Buiksloterweg.

In 2019 en 2020 zullen het pontplein van het Buiksloterwegveer en de Buiksloterweg zelf heringericht worden. Tegelijkertijd wordt dan de Tolhuistuin vergroot.

Daarna volgt een eerste, nieuwe brug over het Noord-Hollands Kanaal; aan de noordzijde van de Willem-I-sluis. Uitvoering van het metrostation is nu gepland vanaf 2021 en kan enkele jaren duren. Dit wordt gecombineerd met de aanleg van de tweede verbinding, de nieuwe ontsluiting van het gebied voor fietsers en voetgangers en vernieuwing van het pontplein van het IJpleinveer.

Voor de uitvoering van eventuele bouwprojecten en parken in het gebied wordt in 2018 een planning gemaakt.

6. Cultuurhistorische waarden

In het projectgebied staan vier rijksmonumenten (het Tolhuis, de Willem-I-sluis, de Politiepost en de Havenmeesterswoning) en enkele gemeentelijke monumenten (de portiersloge van Shell, de woningen bij de Willem-I-sluis). Het Ventilatiegebouw van de IJtunnel is voorgedragen als gemeentelijk monument. Het projectgebied maakt onderdeel uit van het *Beschermde Stads- en Dorpsgezicht Amsterdam-Oud-Noord*. Belangrijke te beschermen waarden zijn: 1) het landschappelijke ensemble van de Tolhuistuin, 2) de kleinschalige, prestedelijke bebouwing en de groenstructuur in het Laanwegkwartier en 3) het samenhangende, open landschap van waterinfrastructuur en kleinschalige bebouwing rond het Noord-Hollands Kanaal en de Willemsluizen. Als op basis van nader onderzoek gekozen wordt voor een oplossing, waarin waarden verloren gaan, dient dit onderbouwd te worden zodat een transparante bestuurlijke afweging gemaakt kan worden.

7. Landschappelijke waarden

Delen van het plangebied maken onderdeel uit van de *Hoofdgroenstructuur* uit de *Structuurvisie Amsterdam 2040 – Economisch sterk en duurzaam* (vastgesteld 2011) en van de *Ecologische Structuur* uit de *Structuurplanuitwerking Ecologische Visie* (vastgesteld 2012). De oevers van het kanaal spelen een belangrijke rol in de ecologische structuur. Verspreid in het gebied staan circa 60 monumentale bomen. In het projectgebied zijn enkele soorten ‘hogere’ planten en beschermde vogels en zoogdieren aangetroffen, onder andere in de kademuren van de Willem-I- en Willem-III-sluis. Als op basis van nader onderzoek gekozen wordt voor een oplossing, waarin waarden verloren gaan, dient dit onderbouwd te worden zodat een transparante bestuurlijke afweging gemaakt kan worden.

8. Wat gebeurt er in het gebied rond het Tolhuis en de Tolhuistuin?

De herinrichting van het pontplein van het Buiksloterwegveer en van de Buiksloterweg zelf is urgent, met het oog op kwaliteit en sociale en verkeersveiligheid. De gebruiksdruk op de openbare ruimte bij het pontplein en op de Buiksloterweg is nu al groot en zal in de komende jaren verder toenemen. Als eerste stap wordt in 2018 de huidige buslus van het pontplein voorlopig verplaatst naar een locatie ten noorden van het Tolhuis; het huidige parkeerterrein zal daartoe verdwijnen.

In een vervolgstap dragen vernieuwing van de pontfuiken (mede voor laadvoorzieningen voor elektrisch aangedreven veren) en aanleg van een ondergrondse fietsgarage bij aan een kwalitatief betere openbare ruimte. De locatie van de fietsgarage wordt bepaald in samenhang met de reservering voor aanleg van een voetgangerspassage CS-Buiksloterweg.

De tuin wordt in overleg met stichting Tolhuistuin vergroot met het Tolhuis in de tuin. Twee bedrijfswoningen worden gesloopt ten behoeve van het grotere pontplein. Compacte uitbreidingen van de bestaande gebouwen zijn mogelijk (de voormalige bedrijfskantine, Tolhuis, Poortgebouw) Bij de sluis kunnen de garages door woningen vervangen worden.

9. Wat gebeurt er in het Laanwegkwartier en rond de Buiksloterweg?

In het gebied kunnen mogelijk 250 nieuwe woningen gebouwd worden; in hoogte, korrelgrootte en verschijningsvorm aansluitend bij de bestaande kleinschalige bebouwing aan de Buiksloterweg, de Meidoornweg en in de aanliggende Van der Pekbuurt. In de nieuwbouw is ook plaats voor maatschappelijke functies op de begane grond en mogelijk voor een brede basisschool. De verdwenen Laanweg kan in ere hersteld worden en het Laanwegpark sterk verbeterd.

De Van der Pekbuurt komt zo aan het Noord-Hollands Kanaal te liggen. Onveilige 'achterkanten' verdwijnen.

Voor de aanleg van een sociaal veilige langzaam verkeerverbinding van het Van der Pekplein naar de noordelijke brug over het Noord-Hollands Kanaal, de Meeuwenlaan en de noordelijke entree van het metrostation Sixhaven is eventuele sloop van 20-30 woningen aan de Laanweg onderdeel van de ontwerp- en onderzoeksopgave van de volgende fase.

Vernieuwing of verplaatsing van de gebouwen van de Nieuwe Havo maakt een uitbreiding en kwaliteitsverbetering van het Laanwegpark mogelijk.

Verschillende opties voor vernieuwing en verplaatsing van de Nieuwe Havo binnen en buiten het projectgebied worden in de volgende fase onderzocht.

10. Wat gebeurt er met de Sixhaven?

Hier staat een heel pakket infrastructuur, openbare ruimte en groen centraal:

- het metrostation met twee entrees, liften en fietsenstallingen
- twee langzaam verkeer bruggen over het Noord-Hollands Kanaal
- aanleg van nieuwe fietsroutes en openbare kades
- restauratie van de Willem-III-sluis
- aanleg van een nieuwe pontpier voor het IJpleinveer
- het Sluispark met en deels op de verlengde IJtunnelmond
- damwand langs Nieuwe Leeuwarderweg met parkstrook Adelaarsweg
- waterrijk Oeverpark aan het IJ, onderdeel van de groene oever langs het IJ
- aanpassing van de lay-out van de passantenhaven van de WVDS en mogelijke uitbreiding van het aantal afmeerplaatsen voor de zeilende chartervaart, aansluitend bij het initiatiefvoorstel 'Zeilhaven' van de gemeenteraadsleden Boldewijn en Boutkan (april 2017)
- nader onderzoek naar integratie c.q. verplaatsing van de woonschepen.

Mogelijk bouwprogramma:

- 'Anker in het IJ' - een hybride, multifunctioneel gebouw t.b.v. onderwijs, sport en cultuur een interessante bestemming (16.000 m²).
- Bebouwing van het Sluiseiland bij het metrostation Sixhaven kan meer of minder intensief zijn (30-80.000 m², plus 1.000-6.500 m² parkeren). Een gemengd programma met een sterk publiek karakter draagt bij aan de betekenis van het gebied in de stad en de regio.

11. Wat betekent vernieuwing IJplein?

Kwaliteitsverbetering van de openbare ruimte, **intensivering en functiemenging** kunnen deze jaren '80-buurt een gemengder en aantrekkelijker karakter geven.

Kwaliteitsverbetering is mogelijk door herinrichting van de kade en de fietsroute langs het IJ en van de gedempte insteekhaven van de ADM als onderdeel van

het nieuwe Oeverpark langs het IJ. Ook het parkeren kan aantrekkelijker worden door het planten van bomen en hagen.

Intensivering en menging zijn mogelijk door toevoeging en vervanging van bouwvolumes. Toevoeging van bouwvolume lijkt mogelijk in de gedempte insteekhaven.

Vervanging is vooral aan de orde wat betreft het lange blok bij het pontplein van het IJpleinveer. Er is hier ruimte voor een stedelijk bouwblok met een gemengd programma (25.000 m², plus 3.250 m² parkeergarage). Een nieuw blok op deze plek, met publieke functies op de begane grond, kan georiënteerd worden op de Willem-III-sluis en markeert de entree van Noord bij het pontplein van het IJpleinveer.

12. Waarom een brug over het Noord-Hollands Kanaal?

Bij de Willemsluis ontbreekt nu een goede oost/west-verbinding over het kanaal, de huidige smalle verbinding over de sluis voldoet niet langer. Een nieuwe brug zorgt voor een betere bereikbaarheid van het IJpleinveer en vermindert daarmee de drukte op het Buiksloterwegveer. Daarnaast moet een nieuwe brug ook zorgen voor een betere bereikbaarheid van het gebied rond de Sixhaven en voor een goede ontsluiting van het Oeverpark langs het IJ.

Een fietsbrug ten noorden van de sluis komt in de vervoerwaardestudie veruit als beste naar voren, omdat deze voor fietsers de kortste verbinding vormt, met name vanaf het IJplein naar het Van der Pekplein en de drukke fietsroute langs de westzijde van het kanaal. Om de brug zo goed mogelijk te laten functioneren komen er comfortabele aansluitingen op de omliggende fietsroutes langs het kanaal, het Van der Pekplein en het fietspad tussen IJplein en Adelaarsweg.

Een eventuele tweede verbinding ten zuiden van de sluis dient de bereikbaarheid en het functioneren van het metrostation en zorgt voor een goede continuïteit van de fiets- en wandelroutes langs het IJ. Omdat het metrostation op zijn vroegst geopend wordt in 2024, wordt aangeraden om een besluit over deze verbinding te koppelen aan het go/no-go-besluit over het metrostation in 2020 en de oplevering rond 2024 te plannen.

Dit biedt de komende jaren ruimte om vorm en inpassing van deze tweede verbinding verder te verkennen, in afstemming met stakeholders, zoals het Havenbedrijf, de Provincie, Monumenten en Archeologie, Metro en Tram, de Jachthaven en omwonenden. Opties zijn: de bouw van een brug, een tunnel of verbetering van de verbinding over de sluisen.

13. Waarom wordt het Metrostation Sixhaven aangelegd?

De aanleg van het metrostation, één van de maatregelen die wordt uitgevoerd in kader van het “Programma Sprong over het IJ”, blijkt een grote bijdrage te

kunnen leveren aan het verminderen van de drukte op de veren. Met name ten aanzien van het opvangen van het snel toenemende aantal reizigers van en naar de noordelijke IJ-oeveren en bezoekers van de publieksvoorzieningen op Overhoeks (Eye, Adamtoren). Door de aanleg van het metrostation wordt de Sixhaven e.o. bovendien een aantrekkelijke plek voor woningbouw en nieuwe publieke functies.

Het Uitvoeringsbesluit tot bouw van het metrostation is gepland voor medio 2020. Dan moet ook duidelijk zijn welk programma rond het metrostation gerealiseerd zal worden.